

CANONUL CEL MARE AL SFÂNTULUI ANDREI CRETANUL

LUNI, ÎN PRIMA SĂPTĂMÂNA A POSTULUI MARE, LA PAVECERNIȚĂ

(PRIMA PARTE)

După începutul obișnuit al Pavecerniței Mari din Ceaslov, se începe cântarea acestui Canon în mijlocul bisericii (sau acasă, pentru cei care nu pot merge la biserică).

Cântarea 1, Irmosul:¹

Ajutor și acoperitor S-a făcut mie spre mântuire. Acesta este Dumnezeuul meu și-L voi slăvi pe El; Dumnezeuul părintelui meu și-L voi înălța pe El, căci cu slavă S-a preaslăvit².

Stih: Miluiește-mă, Dumnezeule, miluiește-mă. (înainte de fiecare tropar)

De unde voi începe a plânge faptele vieții mele celei ticăloase? Ce început voi pune, Hristoase, acestei tânguiri de acum? Dar ca un milostiv, dă-mi iertare greșelilor.

Vino, ticăloase suflete, împreună cu trupul tău, de te mărturisește Ziditorului tuturor. Părește de acum nebunia cea mai dinainte și adu lui Dumnezeu lacrimi de pocăință.

Râvnind neascultării lui Adam celui întâi-zidit, m-am cunoscut pe mine dezbrăcat de Dumnezeu, de împărăția cea pururea fiitoare și de desfătare, pentru păcatele mele.³

Vai, ticăloase suflete! Pentru ce te-ai asemănat Evei celei dintâi? Că ai căzut rău și te-ai rănit amar; că te-ai atins de pom și ai gustat cu îndrăzneală mâncarea cea omorâtoare de cuget.⁴

În locul Evei celei simțite, făcutu-s-a mie Evă înțelegătoare gândul cel cu poftă trupească, arătându-mi cele plăcute și gustând pururea din băutura cea amară.

După dreptate a fost izgonit Adam din Eden, nepăzind singura Ta poruncă, Mântuitorule. Dar eu, care am călcat totdeauna cuvintele Tale cele dătătoare de viață, ce voi pătimi?⁵

Slavă..., **a Treimii:**

Treime, mai presus de ființă, Căreia ne închinăm într-o Unime, ridică de la mine lanțul cel greu al păcatului și, ca o milostivă, dă-mi lacrimi de umilință.

Și acum..., **a Născătoarei:**

Născătoare de Dumnezeu, nădejdea și folositoarea celor ce te laudă pe tine, ridică de la mine lanțul cel greu al păcatului și, ca o Stăpână curată, primește-mă pe mine cel ce mă pocăiesc.

---

¹ Toate irmoasele se cântă de 2 ori la început și o dată la sfârșitul fiecărei cântări.

² Ieșire 15:1-2.

³ Facere 3:6-7.

⁴ Facere 3:6.

⁵ Facere 3:23.

Cântarea a 2-a, Irmosul:

Ia aminte, Cerule, și voi grăi și voi lăuda pe Hristos, Care a venit din Fecioară cu trup.

Stih: Miluiește-mă, Dumnezeule, miluiește-mă.

Ia aminte, cerule, și voi grăi; ascultă, pământule, glasul ce se pocăiește către Dumnezeu și-L laudă pe Dânsul.

Ia aminte, Dumnezeule, Mântuitorul meu, cu ochiul Tău cel blând, și primește mărturisirea mea cea înflăcărată.

Mai mult decât toți oamenii, eu însumi am greșit Ție; deci Te milostivește, Mântuitorule, ca un Dumnezeu, spre făptura Ta.¹

Întipărint în mine urâtenia patimilor prin poftă iubitoare de plăceri, mi-am stricat frumusețea minții.

Viforul răutăților m-a cuprins, Milostive Doamne; dar, ca lui Petru, întinde-mi și mie mâna Ta.²

Pătat-am haina trupului meu și am întinat cu totul podoaba cea după chipul și după asemănarea Ta, Mântuitorule.³

Întunecatu-mi-am frumusețea sufletului cu plăcerile poftelor, și mintea întreagă cu totul țărână am făcut-o.

Ruptu-mi-am acum veșmântul cel dintâi, pe care mi l-ai țesut mie, Ziditorule, dintru început; și pentru aceasta zac acum gol.⁴

Îmbrăcatu-m-am acum în haină ruptă, pe care mi-a țesut-o mie șarpele cu sfatul, și mă rușinez.⁵

Lacrimile desfrânatei, Îndurate, și eu le vărs înaintea Ta; milostivește-Te spre mine, Mântuitorule, cu îndurarea Ta.⁶

Privit-am la frumusețea pomului și mi s-a amăgit mintea; iar acum zac gol și mă rușinez.⁷

Lucrat-au pe spatele meu toți mai-marii răutăților, înșirând asupra mea fărădelegea lor.

Slavă..., **a Treimii:**

Pe Tine, Dumnezeul tuturor, Unul în Trei Fețe Te laud: Pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfântul Duh.

Și acum..., **a Născătoarei:**

Preacurată Fecioară, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce una ești prealăudată, roagă-te îndelung să ne mântuim.

¹ I Timotei 1:15.

² Matei 14:31.

³ Facere 1:26-27.

⁴ Facere 3:9-11.

⁵ Facere 3:21.

⁶ Luca 7:38.

⁷ Facere 3:6-7.

Cântarea a 3-a, Irmosul:

Pe piatra cea neclintită a poruncilor Tale, Hristoase, întărește Biserica Ta.

Foc de la Domnul plouând, oarecând, a ars Domnul de demult pământul Sodomei.¹

În munte scapă, suflete, ca Lot acela și apucă și te izbăvește în Sigor.²

Fugi de aprindere, o suflete! Fugi de arderea Sodomei! Fugi de stricăciunea dumnezeieștii văpăi!

Păcătuit-am Ție, eu singur păcătuit-am mai mult decât toți; Hristoase Mântuitorule, nu mă trece cu vederea.

Tu ești Păstorul cel Bun; caută-mă pe mine mielul și, rătăcit fiind, nu mă trece cu vederea.³

Tu, dulcele Iisus, Tu ești Ziditorul meu; întru Tine, Mântuitorule, mă voi îndrepta.

Mărturisesc-mă Ție, Mântuitorule: păcătuit-am, păcătuit-am Ție fără măsură; dar lasă-mi, iartă-mi, ca un Îndurat.

Slavă..., **a Treimii:**

O, Treime, Unime Dumnezeule, mântuiește-ne pe noi de înșelăciune și de ispite și de primejdii!

Și acum... **a Născătoarei:**

Bucură-te, pânțece primitor de Dumnezeu! Bucură-te, scaunul Domnului! Bucură-te, Maica vieții noastre.

Cântarea a 4-a, Irmosul:

Auzit-a prorocul de venirea Ta, Doamne, și s-a temut: că aveai să Te naști din Fecioară, și oamenilor să Te arăți, și a grăit: Auzit-am auzul Tău și m-am temut; slavă puterii Tale, Doamne.⁴

Lucrurile Tale nu le trece cu vederea, zidirea Ta nu o părăsi, Drepte Judecătorule; că de am și păcătuit eu însumi ca un om, și mai mult decât tot omul, Iubitorule de oameni, dar ca un Domn al tuturor ai putere a ierta păcatele.⁵

Se apropie sfârșitul, suflete; se apropie și nu te îngrijești, nu te pregătești; vremea se scurtează, scoală-te; aproape lângă uși este Judecătorul: ca un vis, ca o floare trece vremea vieții. Pentru ce în deșert ne tulburăm?⁶

Deșteaptă-te, o, sufletul meu! Ia seama faptelor tale pe care le-ai făcut, și adu-le la vedere; varsă picături de lacrimi; spune cu îndrăzneală faptele tale și cugetele tale lui Hristos, și te îndreptează⁷.

¹ Facere 19:24.

² Facere 19:22-23.

³ Ioan 10:11-14.

⁴ Avacum 3:2-19; Isaia 7:14.

⁵ Matei 9:6; Marcu 2:10.

⁶ Matei 24:33; Marcu 13:29; Luca 21:31.

⁷ Literal: *te corectează*.

N-a fost în viață păcat, nici faptă, nici răutate, pe care să nu le fi săvârșit eu, Mântuitorule, cu mintea și cu cuvântul, cu voința și cu gândul și cu știința, și cu fapta păcătuiind ca nimeni altul vreodată.

Prin conștiință m-am judecat și m-am osândit eu ticălosul, căci nu este nimic în lume mai apăsător; [Dar Tu] Judecătorule, Mântuitorule și cunoscătorule, cruță-mă, izbăvește-mă și mă mântuiește pe mine robul Tău.¹

Scara pe care a văzut-o de demult marele între patriarhi, suflete al meu, este arătarea suirii celei cu lucrarea și a înălțării gândului; deci, de voiești să viețuiești, cu lucrarea și cu cunoștința și cu înălțarea gândului, înnoiește-te.²

Arșița zilei a răbdat patriarhul pentru lipsă și frigul nopții a suferit, în toate zilele câștigând, păstorind, trudindu-se și slujind, ca să-și ia amândouă femeile.³

Prin două femei să înțelegi lucrarea și cunoștința într-o contemplație; prin Lia lucrarea, ca ceea ce a fost cu mulți copii, iar prin Rahela – gândirea, ca cea mult-ostenitoare. Că fără de osteneli nici lucrarea, nici gândirea nu se vor desăvârși, suflete.

Slavă..., **a Treimii:**

Nedespărțită în ființă, neamestecată în Fețe, așa Te teologhisim pe Tine Dumnezeire – Unime în Treime, ca pe Ceea ce ești Una cu împărăția și Împreună cu tronul; și strig Ție cântarea cea mare, ce se cânta întreit într-o cele de sus.⁴

Și acum..., **a Născătoarei:**

Și ai născut și ești fecioară, și ai rămas într-o amândouă cu firea, Fecioară. Cel ce S-a născut înnoiește legile firii, iar pântecul a născut nesimțind dureri. Unde Dumnezeu voiește, se biruiește rânduiala firii; că face câte voiește.

Cântarea a 5-a, Irmosul:

Dis-de-diminează, Iubitorule de oameni, mă rog luminează-mă și mă povățuiește la poruncile Tale, și mă învață, Mântuitorule, să fac voia Ta.⁵

În noapte viața mea mi-am petrecut pururea; că întuneric s-a făcut mie și negură adâncă noaptea păcatului; dar ca pe un fiu al zilei arată-mă pe mine, Mântuitorule.

Lui Ruben asemănându-mă eu, ticălosul, făcut-am sfat necuvios și călcător de lege asupra lui Dumnezeu celui înalt, întinându-mi patul meu, precum acela pe al tatălui său.⁶

Mărturisesc-mă Ție Hristoase, Împărate; păcătuit-am, păcătuit-am ca mai înainte frații lui Iosif, vânzând rodul curăției și al înțelepciunii.⁷

¹ Sintaxa frazei a fost ușor modificată.

² Facere 28:12.

³ Facere 31:7,40.

⁴ Isaia 6:1-3.

⁵ Psalmii 62:2; 118:45.

⁶ Facere 35:22; 49:3-4.

⁷ Facere 37:28 (trimitere valabilă și pentru următoarele tropare).

De frați a fost dat în robie sufletul cel drept; cel frumos a fost vândut închipuind pe Domnul. Iar tu, suflete, singur cu totul te-ai vândut răutăților tale.

Lui Iosif cel drept și minții lui celei întregi, urmează, ticăloase și neînfrânate suflete, și nu te întina cu pornirile cele nebunești, făcând fărădelege pururea.

Sălășluindu-se Iosif oarecând în groapă, Stăpâne Doamne, spre închipuirea îngropării și a scuipării Tale a făcut aceasta; dar eu ce faptă ca aceea îți voi aduce vreodată?

Slavă..., **a Treimii:**

Pe Tine, Treime, Te cântăm, pe Unul Dumnezeu; Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Părinte și Fiule și Duhule, Ființă neamestecată, Unime căreia pururea ne închinăm.

Și acum..., **a Născătoarei:**

Din tine, cea nestrucată și fără bărbat, Maică-Fecioară, S-a îmbrăcat întru a mea frământătură Dumnezeu, Cel ce a zidit veacurile, unindu-Și Sieși firea omenească.

Cântarea a 6-a, Irmosul:

Strigat-am cu toată inima mea, din iadul cel mai de jos, către înduratul Dumnezeu; și m-a auzit și a scos din stricăciune viața mea.

Lacrimi din ochii mei, Mântuitorule, și suspinuri din adânc curat aduc Ție, strigând inima mea: Dumnezeule, păcătuim-am Ție, milostivește-Te spre mine.

Înstrăinatu-te-ai, suflete, de Domnul tău, ca Datan și ca Aviron; dar din toată inima strigă: Iartă-mă! Ca să nu te împresoare pe tine prăpastia pământului.¹

Ca o junice sălbătică, asemănatu-te-ai, suflete, lui Efrem; ca o căprioară, păzește-ți viața de curse, înălțându-ți mintea cu aripi, cu lucrarea și cu gândirea.²

Mâna lui Moise ne va face să credem, suflete, cum că Dumnezeu poate să albească și să curețe viața cea leproasă; nu te deznădăjdui dar, măcar că ești lepros.³

Slavă..., **a Treimii:**

Treime sunt neamestecată și nedespărțită, și Unime despărțită după Fețe, dar unită după Fire. Așa mărturisește [Însuși] Tatăl și Fiul și Dumnezeiescul Duh.

Și acum..., **a Născătoarei:**

Pântecele tău ne-a născut nouă pe Dumnezeu, cu chipul ca și noi; deci ca pe Ziditorul tuturor, roagă-L, Născătoare de Dumnezeu, ca prin rugăciunile tale să fim îndreptățiți.

Doamne, miluiește (de 3 ori)

¹ Numerii 16:32.

² Ieremia 31:18; Osea 10:11.

³ Ieșire 4:6-7.

CONDAC, glasul al 6-lea:

Suflete al meu, suflete al meu, scoală! Pentru ce dormi? Sfârșitul se apropie și te vei tulbura. Deșteaptă-te dar, ca să se milostivească spre tine Hristos Dumnezeu, Cel ce este pretutindeni, și toate le plinește.

Cântarea a 7-a; Irmosul:

Păcătuit-am, fărădelege și nedreptate am săvârșit înaintea Ta; nici am păzit, nici am făcut precum ne-ai poruncit nouă; dar nu ne părăsi pe noi până în sfârșit, Dumnezeul părinților.¹

Păcătuit-am, greșit-am și am călcat porunca Ta; că întru păcate am fost zămislit, și am adăugat rănilor mele rană. Dar Tu mă miluiește, ca un îndurat, Dumnezeul părinților.

Cele ascunse ale inimii mele, le-am mărturisit Ție, Judecătorul meu. Vezi smerenia mea, vezi și necazul meu, și ia aminte acum la judecata mea; și Tu mă miluiește, ca un îndurat, Dumnezeul părinților.²

Saul oarecând a pierdut asinele tatălui său, iar aflând despre ele a primit împărăția; păzește-te dar, suflete, să nu greșești, alegând mai degrabă poftele tale cele dobitocești, decât împărăția lui Hristos.³

David, dumnezeiescul părinte, de a și greșit oarecând îndoit, cu săgeata desfrâului săgetându-se și cu sulița robindu-se pentru pedeapsa uciderii; dar tu, suflete al meu, cu și mai grele lucruri bolești prin pornirile cele de voia ta.⁴

Împreunat-a David oarecând nelegiuirea cu nelegiuire, că a amestecat desfrâul cu uciderea; dar îndată îndoită pocăință a arătat. Iar tu, suflete, mai viclene lucruri ai făcut, necăindu-te către Dumnezeu.

David oarecând, scriindu-și cântarea ca o icoană, și-a muștră faptele lucrate, strigând: Miluiește-mă! Că Ție unuia am greșit, Dumnezeului tuturor; Însuși mă curățește.⁵

Slavă..., a Treimii:

Treime neamestecată și nedespărțită, Unime sfântă de-o-ființă; Lumini și Lumină; și Trei sfinte, și Unul sfânt – așa este cântată Treimea-Dumnezeu. Laudă deci și preaslăvește, suflete, viață și vieți, pe Dumnezeul tuturor.

Și acum..., a Născătoarei:

Te laudăm, te binecuvântăm și te preacinștim, Născătoare de Dumnezeu, că ai născut pe Unul din Treimea cea nedespărțită, pe Unul Fiu și Dumnezeu; și tu însăși ne-ai deschis nouă celor de pe pământ cele cerești.

¹ Daniel 9:5-6.

² Psalmii 37:19; 24:18; 34:23.

³ I Regi 9:1-27, 10:1.

⁴ II Regi 11:14-15.

⁵ Psalmul 50.

Cântarea a 8-a, Irmosul:

Pe Cel pe Care-L slăvesc oștile cerești și de El se cutremură heruvimii și serafimii, toată suflarea și zidirea, lăudați- L, binecuvântați-L și-L preainălțați întru toți vecii.

Miluieste-mă pe mine cel ce am păcătuit, Mântuitorule, ridică-mi mintea mea spre întoarcere. Primește-mă pe mine cel ce mă pocăiesc; miluieste-mă pe mine cel ce strig: Greșit-am Ție, mântuiește-mă; nelegiuit-am, miluieste-mă.

Ilie cel ce a fost purtat în car, suindu-se în carul virtuților, s-a înălțat ca spre ceruri oarecând, mai presus de cele pământeste; deci la suirea acestuia cugetă, suflete al meu.¹

Elisei luând oarecând cojocul lui Ilie, a luat de la Domnul har îndoit; iar tu, o, suflete al meu, de acest har nu te-ai împărtășit, pentru neînfrânare.²

Curgerea Iordanului oarecând s-a despărțit în două prin lovirea cu cojocul lui Ilie de către Elisei; iar tu, o suflete al meu, acestui dar nu te-ai învrednicit, din pricina neînfrânării.³

Sunamiteanca oarecând a primit pe cel drept cu gând bun; iar tu, suflete, n-ai adus în casa ta nici străin, nici călător. Pentru aceasta tu vei fi lepădat afară din cămară, tânguindu-te.⁴

Minții celei întinate a lui Ghiezi pururea te-ai asemănat, ticăloase suflete; a cărui iubire de argint leapăd-o măcar la bătrânețe. Fugi de focul gheenei, depărtându-te de răutățile tale.⁵

Binecuvântăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfântul Duh, Dumnezeu.

Părinte, Cel ce ești fără început, Fiule, Cel împreună fără de început, Mângâietorul cel bun și Duhule cel drept; [adică:] Născătorule al lui Dumnezeu-Cuvântul, Cuvinte al Tatălui celui fără început, Duhule cel viu și făcător, Treime în Unime, miluieste-mă.

Și acum..., **a Născătoarei:**

Ca din porfiră s-a țesut trupul lui Emmanuel înăuntru, în pântecul tău, Preacurată, ceea ce ești porfiră înțelegătoare; pentru aceasta, Născătoare de Dumnezeu, cu adevărat pe tine te cinstim.

Cântarea a 9-a, Irmosul:

Nașterea din zămislire fără de sămânță este netâlcuită; rodul Maicii celei fără de bărbat este nestricat; că nașterea lui Dumnezeu înnoiește firile. Pentru aceasta pe tine toate neamurile, ca pe o Maică-Mireasă a lui Dumnezeu, cu dreaptă credință te mărim.

Mintea s-a rănit, trupul s-a moleșit, duhul bolește; cuvântul a slăbit, viața s-a omorât, sfârșitul este lângă uși. Deci, ticăloase suflete, ce vei face când va veni Judecătorul să cerceteze ale tale?

Adusu-ți-am aminte de la Moise, suflete, facerea lumii și toată Scriptura cea așezată de el; care îți povestește ție de cei drepti și de cei nedrepti; dintre aceia, celor de al doilea, adică celor nedrepti ai urmat, o, suflete, păcătuiind lui Dumnezeu, iar nu celor dintâi.

¹ IV Regi 2:11.

² IV Regi 2:9, 2:13.

³ IV Regi 2:14.

⁴ IV Regi 4:8.

⁵ IV Regi 5:20-27.

Legea a slăbit, Evanghelia nu lucrează în tine și toată Scriptura nu este băgată în seamă; profeții au slăbit și tot cuvântul Celui Drept. Și rănilile tale, o, suflete, s-au înmulțit, nefiind doctor care să te vindece.

Pildele Scripturii celei noi ți le aduc ție, suflete, ca să te învețe umilința; râvnește dar dreptilor, iar de păcătoși te leapădă, și înduplecă pe Hristos cu rugăciunile tale, cu postul, cu curăția și cu smerenia.

Hristos S-a întrupat, chemând la pocăință pe tâlhari și pe desfrânate. Suflete, pocăiește-te, că s-a deschis ușa împărăției acum, și o apucă mai înainte fariseii și vameșii și desfrânații, pocăindu-se.¹

Hristos S-a întrupat, împreunându-Se cu mine prin trup, și toate câte sunt ale firii, cu voia le-a împlinit, afară de păcat, arătându-ți ție, o, suflete, pilda și chipul smereniei Sale.

Hristos pe magi i-a mântuit, pe păstori i-a chemat, mulțimea pruncilor a făcut-o mucenici, pe bătrânul l-a mărit și pe văduva cea bătrână. De la aceștia, suflete, n-ai râvnit nici faptele nici viața; dar vai ție, când vei fi judecat!²

Postind Domnul patruzeci de zile în pustie, la urmă a flămânzit, arătând firea cea omenească. Suflete, nu te lenevi de va năvăli asupra ta vrăjmașul, alungă-l departe de la picioarele tale prin rugăciuni și postire.³

Slavă..., **a Treimii:**

Pe Tatăl să-L lăudăm, pe Fiul să-L preaînălțăm, dumnezeiescului Duh cu credință să ne închinăm, Treimii celei nedespărțite, Unimii după ființă; că Lumină ești și Lumini, și Viață și Vieți, Făcătoare de viață și Luminătoare marginilor [pământului].

Și acum..., **a Născătoarei:**

Biserica toată⁴ o păzește, Preacurată Născătoare de Dumnezeu; că întru tine cu credință nădăjduind, întru tine se și întărește, și prin tine biruind, înfrânge toată încercarea, alungă toată rătăcirea și călăuzește pe fiii ei.

Cuvioase Părinte Andree, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.

Andree cinstite, și Părinte de trei ori fericite, păstorul Cretei, nu înceta rugându-te pentru cei ce te laudă, ca să ne izbăvim de toata mânia, necazul și stricăciunea, și de greșeli nenumărate, noi cei care cinstim pururea pomenirea ta cu credință.

Apoi se continuă restul Pavcerniței Mari, după Ceaslov.

¹ Matei 11:12, 21:31; Luca 16:16.

² Matei 2:1,16; Luca 2:4-38.

³ Ieșire 34:28; Matei 4:2; Luca 4:2; Marcu 1:13.

⁴ În original se face referire la cetatea Constantinopolului. În consecință, întreg troparul a fost reformulat.